

Skriftlig fremsættelse (3. maj 2022)

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet

(Lovforslag nr. L 193)

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti indgik den 6. marts 2022 et nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik. Det nationale kompromis indebærer bl.a., at aftalepartierne er enige om, at de grundlæggende ændringer af den sikkerhedspolitiske situation i Europa og et nyt normalbillede stiller nye krav til Danmarks helhjertede engagement i udviklingen af den europæiske forsvars- og sikkerhedspolitik.

Aftalepartierne anbefaler derfor en afskaffelse af det danske forsvarsforbehold. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der den 1. juni 2022 skal afholdes en folkeafstemning om at afskaffe det danske forsvarsforbehold.

Formålet med lovforslaget er at gøre det muligt for Danmark at afskaffe forsvarsforbeholdet med henblik på, at Danmark deltager i alle dele af EU-samarbejdet om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder samarbejdet om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, jf. afsnit V, kapitel 2, i traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten). Lovforslaget fremsættes med henblik på at opnå Folketingets samtykke efter grundlovens § 19 til, at regeringen i medfør af artikel 7 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling kan underrette de øvrige medlemsstater om, at forsvarsforbeholdet afskaffes.

Lovforslaget fremsættes samtidig med forslag til lov om afholdelse af folkeafstemning om forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet, der har til formål at skabe det retlige grundlag for at afholde en bindende folkeafstemning den 1. juni 2022 om nærværende lovforslag, hvis det vedtages af Folketinget. Regeringen vil, såfremt lovforslaget vedtages af Folketinget, alene underrette de øvrige EU-medlemsstater om, at Danmark ikke længere ønsker at benytte sig af protokolens bestemmelser om forsvarsforbeholdet, hvis lovforslaget også vedtages ved folkeafstemningen den 1. juni 2022. Afskaffelsen af

forsvarsforbeholdet vil i givet fald gælde fra den dag, underretningen finder sted. Danmark vil i så fald være forpligtet til at gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for rammerne af Den Europæiske Union.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, har en grundlæggende mellemstatslig karakter. Særligt for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik gælder, at medlemsstaterne selv bestemmer omfanget af deres egen deltagelse.

En afskaffelse af forsvarsforbeholdet vil medføre, at Danmark umiddelbart tiltræder de 36 retsakter, som i dag er omfattet af forbeholdet, medmindre Danmark samtidig med underretningen efter artikel 7 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling vælger at afgive formel erklæring i medfør af EU-traktatens artikel 31, stk. 1 (konstruktiv afståelse).

Tiltrædelse af disse retsakter vedrørende EU's igangværende militære krisestyringsoperationer og -missioner vil ikke i sig selv betyde, at Danmark vil være forpligtet til at stille militære eller andre midler til rådighed for krisestyringsoperationerne og -missionerne. En afskaffelse af forbeholdet vil alene indebære, at Danmark vil have ret til at deltage i de pågældende krisestyringsoperationer og -missioner, men det indebærer ingen pligt til at deltage.

Det bemærkes i den forbindelse, at en afskaffelse af forsvarsforbeholdet ikke vil ændre på, at regeringen, bortset fra forsvar mod væbnet angreb på riget eller danske styrker, ikke uden Folketingets samtykke kan anvende militære magtmidler mod nogen fremmed stat, jf. grundlovens § 19, stk. 2. En afskaffelse af forsvarsforbeholdet vil endvidere ikke ændre på, at regeringen vil skulle rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn forud for enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde, jf. grundlovens § 19, stk. 3.

Det er Udenrigsministeriets vurdering, at lovforslaget bør fremsættes og vedtages i indeværende samling, således at det er muligt at afholde folkeafstemning om lovforslaget den 1. juni 2022. Lovforslaget ønskes af samme grund hastebehandlet. Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.